

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานในงานสัมมนา "รักษ์ป่าผ่าน" ครั้งที่ 3 ณ ศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการ เครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต.ผาลังท์ อ.เมือง จ.น่าน วานนี้ (6 มี.ค.)

สมเด็จพระเทพฯทรงแนะ เน้นร่วมมืออนุรักษ์ป่าไม้

ต่อจากหน้า 1

สมเด็จพระเทพฯ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ไปเป็นองค์ประธานเปิดการสัมมนาเชิงวิชาการ โครงการ "รักษ์ป่าผ่าน ครั้งที่ 3" ทรงมุ่งหวังให้เป็นเวทีของการร่วมระดมความรู้ที่จะแสวงหาแนวทางและวิธีการที่จะหยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่าผ่านอย่างแท้จริง

วานนี้ (6 มี.ค.) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานในงานสัมมนา "รักษ์ป่าผ่าน" ครั้งที่ 3 ณ ศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการ เครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต.ผาลังท์ อ.เมือง จ.น่าน โดยมีคณะผู้เข้าร่วมสัมมนาจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กองทัพบก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดน่าน และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ฝักรับฯ เสด็จ

ภายหลังจากทอดพระเนตรนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช "พระผู้ทรงอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไทย"

รวมถึงนิทรรศการของหน่วยงานต่างๆ อาทิ โรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านน่าน มณฑลทหารบกที่ 38 และจังหวัดน่าน

จากนั้นเสด็จฯเข้าหอประชุม และพระราชทานพระราชดำรัสเปิดการประชุมสัมมนา "รักษ์ป่าผ่าน" ครั้งที่ 3 ทรงมุ่งหวังให้เป็นเวทีของการร่วมระดมความรู้ที่จะแสวงหาแนวทางและวิธีการที่จะหยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่าผ่านอย่างแท้จริง อีกทั้งเป็นวิธีการที่จะทำให้ประชาชนสามารถอาศัยอยู่กับป่าได้ และนำความรู้ถ่ายทอดสู่เยาวชนเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน

ในการนี้ทรงบรรยายเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ พระผู้ทรงอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไทย" โดยใจความสำคัญตอนหนึ่งว่า สิ่งที่น่าสังเกตเมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงเสด็จ

พระราชดำเนินลงพื้นที่ จะไม่ทรงลงไปเพื่อแก้ปัญหาโดยทันที แต่จะลงพื้นที่เพื่อหาข้อมูลเพื่อให้ทรงทราบปัญหาที่แท้จริง และจะโปรดให้เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในแขนงต่างๆ ตามไปด้วย ทั้งป่าไม้ พัฒนาที่ดิน หน่วยงานเกษตร ชลประทาน กรมแผนที่ทหาร ทำให้สรุปได้ว่า การที่ทำงานเพื่อความสุขของราษฎร ไม่ใช่พวกใดพวกหนึ่งจะทำได้โดยไม่ปรึกษาคนอื่น

เช่นเดียวกับ ป่าไม้จะเจริญเติบโตสมบูรณ์ได้ต้องมีน้ำ มีการจัดการน้ำ เมื่อน้ำก็มีความชุ่มชื้น ดินดี มีปุ๋ย พืชพรรณต้องอยู่เป็นระบบนิเวศที่พึ่งพากัน ต้องอาศัยสัตว์กินถ่ายมูล กระจายเมล็ด ขณะเดียวกันประชาชนจะอยู่ได้ต้องมีที่พักอาศัย มีที่ทำกิน เพื่อไม่ให้เขารุกที่ป่า

ที่ผ่านมา ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่ามีเพิ่มขึ้น ถึงจะมีการเลิกระบบสัมปทานป่าไม้ไปกว่า 30 ปีก็ตาม ซึ่งนำมาสู่ปัญหาผลกระทบมากมาย ทั้ง ไฟป่า หมอกควัน

อ่านต่อหน้า 4

กระทบต่อปัญหาสุขภาพของประชาชนในพื้นที่โดยยกตัวอย่างศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง 6 ศูนย์ทั่วประเทศซึ่งมีโครงสร้างปัญหาคล้ายๆกันคือเรื่องของป่าโดยใช้การแก้ปัญหาาร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อสร้างความยั่งยืน สรุปเรื่องการอนุรักษ์ นอกจากการรักษาป่าไม้ ต้องพัฒนาภาคดิน แหล่งน้ำ พันธุ์พืช การศึกษา สิ่งสำคัญ ทุกอย่างต้องเชื่อมโยงกัน

ชี้ข่าวโศกเลี้ยวสัตว์ต้นตอรุกป่า

จากนั้นเป็นการบรรยายเรื่อง "โครงสร้างการบริหารจัดการที่ส่งผลให้ได้ป่าต้นน้ำของจังหวัดน่านกลับคืนมา" โดย นายบัณฑิต ล่ำซำ ประธานกรรมการ ธนาคารกสิกรไทย ซึ่งมีประเด็นหลักอยู่ที่การสรุปภาพรวมสถานการณ์ป่าต้นน้ำน่าน โดยในช่วง 10 ปี หลังถือเป็นช่วงที่มีอัตราการสูญเสียพื้นที่ป่าแบบก้าวกระโดด

ตั้งแต่ปี 2551-2555 ป่านานมีอัตราการถูกทำลายจาก 5.2 หมื่นไร่ต่อปี เพิ่มขึ้นเป็น 1.25 แสนไร่ ต่อปี ขณะที่ช่วงปี 2555 เป็นต้นมา ป่านานถูกทำลายเพิ่มขึ้นสูงถึง 2.5 แสนไร่ ต่อปี ทำให้ จ.น่านที่เคยมีพื้นที่ป่าตาม พ.ร.บ.ป่าสงวน 2507 อยู่ราว 6.4 ล้านไร่ ปัจจุบันเหลือเพียง 4.5 ล้านไร่เท่านั้น

"ความสูญเสียในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา เป็นความเป็นไปของโลกทุนนิยม ระบบธุรกิจไล่ลงมาถึงผู้ผลิตเป็นเกษตรกร สิ่งที่มีร่วมกันคือ ข่าวโศกเลี้ยวสัตว์ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ทำให้

อยู่เกษตรกรในพื้นที่ตกอยู่ในวังวนเพราะความแข็งแรงของระบบ ตั้งแต่เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย รวมทั้งตลาดรองรับที่ชัดเจน เป็นระบบที่เบ็ดเสร็จ การที่ใครจะปลูกอย่างอื่นก็กลายเป็นความกลัวว่า จะไม่มีใครมารับซื้อไป"

เสนอโมเดลรักษาผืนป่า72%

นายบัณฑิตนำเสนอแนวคิดแก้ปัญหาด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ ผ่านการจัดสรรเพื่อหยุดพื้นที่รุกป่า ไม่เสียไปมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยมีตึกตาอยู่ที่ 72% สำหรับพื้นที่อีก 28% แยกเป็น 2 ส่วน คือ พื้นที่ป่าที่มีต้นไม้ใหญ่ 18% ที่อนุญาตให้ปลูกพืชเศรษฐกิจได้ต้นไม้ใหญ่ได้

ขณะที่อีก 10% ยอมให้ปลูกพืชเศรษฐกิจเต็มพื้นที่ แต่ยังคงเป็นป่าสงวนตามกฎหมาย เพื่อเป็นกติกากันที่ตกลงร่วมกัน ซึ่งโจทย์สำคัญ ของเรื่องนี้อยู่ตรงการหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของประชาชนเพื่อไม่ให้กลับไปอยู่ในวังวนเดิมๆ อีก

สร้างความร่วมมือแก้ปัญหายั่งยืน

ขณะที่ช่วงบ่ายเป็นการเสวนาเรื่อง "ชุมชนค้นหาชีวิตใหม่" และเรื่อง "ป่าชุมชนคิลาแดง...ให้น้ำ ให้นา ให้ชีวิต โดย พล.ท.วิจักชฐ์ สิริบรรสพ แม่ทัพภาคที่ 3 และนายสมฤทธิ์ เนตรทิพย์ กำนันตำบลคิลาแดง และประธานกลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชน ต.คิลาแดง อ.บัว จ.น่าน ต่อด้วยเรื่อง "พลังความร่วมมือรัฐ-ชุมชน ในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำมิด" โดยนายแก่นใจ บึงอติตผู้ใหญ่บ้านน้ำมิด ต.เบือ อ.เขียงกลาง จ.น่าน และนายบัณฑิต ฉิมชาติ เจ้าหน้าที่งาน

ป่าไม้ชำนาญงาน หัวหน้าหน่วยจัดการต้นน้ำมิด กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เนื้อหาในการเสวนาเน้นไปที่ความร่วมมือของชุมชนกับเจ้าหน้าที่ในการสร้างความร่วมมือและสร้างความยั่งยืนให้เกิดภายในพื้นที่ ผ่านการนำหลักปรัชญาในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมาปรับใช้ อาทิ การปลูกป่าในใจคน ทำให้ผู้คนในชุมชนมีจิตสำนึก และเน้นการทำให้ทุกภาคส่วนมองตรงกันว่า ป่าคือชีวิต และทุกคนได้ประโยชน์ร่วมกัน

อย่างไรพื้นที่ชุมชนบ้านน้ำมิดนั้นได้มีการปรับพฤติกรรมในชุมชน และเจ้าหน้าที่จากกรมป่าไม้ในการดูแลรักษาป่า ด้วยกระแสความเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ที่จะมาคอยจับผิดชาวบ้านให้หายไปจากใจ ผ่านการฝากตัวเป็นลูกหลาน อีกทั้งการช่วยนำความรู้ในเชิงการเกษตรไปช่วยเพิ่มผลผลิต เพื่อแลกเปลี่ยนกับการลดพื้นที่ทำกิน ทำให้ชาวบ้านสามารถใช้พื้นที่ 5 ไร่ ในการหมุนเวียนสร้างรายได้ตลอดปี โดยผลที่ได้กลับคืนมาก็คือชาวบ้านน้ำมิดสามารถคืนผืนป่าให้ภาครัฐได้ถึง 4,000 ไร่